

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Yttrande

1 (21)

Datum
2022-10-21

Diarienummer
4860-2022

Regeringen, Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

SOU 2022:33 - Om prövning och omprövning – en del av den gröna omställningen

Ert diarienummer M2022/01389

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att omställningen av det svenska samhället, bland annat för att fasa ut användning av fossila energikällor samt effektivisera energianvändningen är oerhört viktig och prioriterad. Ett av miljölagstiftningens syften är att gynna sådan omställning, det är därför helt avgörande att berörda myndigheter tillförs resurser för att handlägga ärenden som rör miljöförbättrande åtgärder, både vad avser prövning och tillsyn.

Länsstyrelsen anser att ett flertal av utredningens förslag medför förbättringar. Länsstyrelsen är dock tveksam till att förslagen i utredningen i sig leder till att avgöranden i prövningsärenden, från det att tanken väcks hos en verksamhetsutövare, kommer att kunna meddelas snabbare. Länsstyrelsen har vissa invändningar mot de föreslagna 6 kap. 32 § miljöbalken, 9 kap. 16 § miljöbalken samt andra föreslagna bestämmelser med koppling till den, 16 kap. 2 a § miljöbalken, 22 kap. 2 § miljöbalken, 22 kap. 2 d § miljöbalken, 24 kap. 13 § miljöbalken, 1 kap. 11 a § miljötillsynsförordningen (2011:13), 3 § p 9 förordningen om miljöprövningsdelegationer samt 1 kap. 11 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Därtill har Länsstyrelsen en del förslag i övrigt.

Inledning

Nedan anges Länsstyrelsen i Hallands läns ("Länsstyrelsen") synpunkter på de förslag till författnings-ändringar som Länsstyrelsen har funnit det särskilt angeläget att kommentera. Miljöprövningsdelegationen är delaktig i de synpunkter och förslag som rör tillståndsprövning. Av prövningsmyndigheterna har Länsstyrelsen beaktat endast Miljöprövningsdelegationens förutsättningar i utredningens 7 kap. (Prövnings-

myndigheternas processledning och handläggning). Vad gäller förslagen i utredningens 9 kap. (Andra förslag för en effektiv miljöprövning) har Länsstyrelsen inte haft möjlighet att närmare diskutera och ta ställning till dem. Länsstyrelsen har inte heller gått igenom 10 kap. i utredningen (Komparativ rätt).

6 kap. 32 § miljöbalken (s. 38-39, s. 265-339)

Genomförandet av både undersökningssamråd och avgränsningssamråd är centrala för den kommande ansökningsprocessen. Det är därför viktigt att samtliga inblandade parter, utifrån sina roller, aktivt medverkar till att miljökonsekvensbeskrivningen täcker in det som behövs för den kommande prövningen.

Förslagen som rör avgränsningssamråd förskjuter ansvaret för tillståndsansökans kvalitet från verksamhetsutövaren till länsstyrelsen. Länsstyrelsen saknar i utredningen en diskussion kring kravet i 15 § miljöbedömningsförordningen (2017:966), vilken anger att verksamhetsutövaren ska se till att miljökonsekvensbeskrivningen ska tas fram med den kunskap som krävs (se ”Ytterligare överväganden” nedan). Ur länsstyrelsens perspektiv utgår möjligheten till snabbare processer från kvaliteten på samrådsunderlaget. Därutöver måste tillräckliga resurser avsättas hos berörda myndigheter för samråds- och ansökningsprocesser. Länsstyrelsen ser att utredningens förslag förskjuter tidsåtgången från prövningsprocessen till samrådsprocessen och att det med vissa förslag finns risk att skapa förväntningar på att samrådet blir en form av förprövning, vilket inte är samrådets syfte.

Enligt nuvarande 6 kap 32 § miljöbalken ska Länsstyrelsen verka för att innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen får den omfattning och detaljeringsgrad som behövs. Bestämmelsen ger utrymme för tolkning men det är Länsstyrelsens uppfattning att med samverkan och vägledning från centrala verk är bestämmelsen korrekt och ändamålsenlig vad gäller nivån för länsstyrelsens ansvar i samrådet. Det finns vägledning om länsstyrelsens roll hos Miljösamverkan Sverige¹. Länsstyrelsen skulle helst se att 6 kap. 32 § miljöbalken kompletterades så att även andra statliga myndigheter än Länsstyrelsen ska verka för att innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen får den omfattning och detaljeringsgrad som behövs och direkt redovisar sin uppfattning till verksamhetsutövaren. Länsstyrelsen uppfattar att det även efterfrågas av näringslivet, s. 299 i utredningen. Det finns en risk att ett kommande

¹ [Samråd enligt kapitel 6 i miljöbalken - Miljösamverkan Sverige \(miljosamverkansverige.se\)](https://miljosamverkansverige.se)

ansvar för länsstyrelsen att i specifika ärenden begära yttranden från centrala verk och samordna dessas intressen snarare förlänger processen än snabbar på den och därtill utan att kvaliteten i det som verksamhetsutövaren tillhandahåller påverkas i positiv riktning.

Länsstyrelsen erfar att verksamhetsutövare överlag har god kännedom om vilka statliga myndigheter som är aktuella samrådsparter.

Länsstyrelsen bekräftar aktuella samrådsparter i det meddelande som Länsstyrelsen i Hallands län lämnar till verksamhetsutövaren i varje avgränsningssamråd. Nuvarande förfarande att verksamhetsutövarna själva inhämtar synpunkter från dem är effektivare än att länsstyrelsen ska begära in och samordna övriga myndigheters synpunkter.

Länsstyrelsen delar därvid Energimyndighetens uppfattning (s. 294 i utredningen).

Formuleringen att "Länsstyrelsen ska ta tillvara och samordna statens intressen vid bedömning av samrådsretsen" överensstämmer dock med vad som anges i artikel 5.2 i MKB-direktivet varför Länsstyrelsen ändå bedömer att en formulering med den innebörden behöver införlivas i 6 kap. miljöbalken (även om det redan finns motsvarande bestämmelser om i förordningen om hushållning med mark- och vattenområden (1998:896) samt i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion), tillsammans med kravet i den föreslagna 32 a § att centrala myndigheter i det specifika ärendet ska lämna underlag till länsstyrelsen. Det bör övervägas om även Jordbruksverket ska ingå i den kretsen eftersom verket har ett samlat ansvar för att följa och bidra till Sveriges utveckling inom jordbruk, djurhållning, fiske, rennäring, trädgård och landsbygd.

Ett uppdrag att samordna statens intressen medför en tydligt större administrativ börda för både länsstyrelserna och övriga berörda myndigheter. Utredningen beräknar att länsstyrelsen behöver lägga tre gånger så mycket tid på samråden än i nuläget för att uppfylla de nya kraven. Utredningen räknar med att de extra resurser som kommer att krävas för den nya processen är 15 miljoner per år, totalt för alla länsstyrelser. Sannolikt behövs ytterligare resurser eftersom det redan idag saknas tillräckliga resurser på länsstyrelsen. Om inte tillräckliga resurser tillförs för det nya uppdraget riskerar förslagen att medföra betydligt längre handläggningstider för den ärendegruppen, vilket motverkar syftet. Det bör upprättas vägledning för det praktiska förfarandet för länsstyrelsen att uppfylla samordningskravet. Det gäller hela den föreslagna bestämmelsen 6 kap. 32 § miljöbalken.

Angående tillvaratagande av statens intressen tillhandahåller Sveriges Geologiska Undersökning på sin hemsida generell information och vägledning till verksamhetsutövare gällande täktverksamhet att utnyttja i samrådet². Möjligen kan sådan information även från myndigheter med partsroll vara ett kompletterande och effektivt sätt att vägleda vid samrådsförfaranden.

Identifiering av miljöeffekter

MKB-direktivet³

Av MKB-direktivet framgår att en exploatör (verksamhetsutövare) bland annat ska lämna en översiktlig redovisning av de huvudalternativ som exploatören övervägt och de viktigaste orsakerna till den valda lösningen med beaktande av miljöeffekterna (artikel 5.3 d). Vidare ska verksamhetsutövaren lämna en beskrivning av de troliga, mer betydande miljöeffekterna av projektet som helhet, utnyttjandet av naturresurser, utsläppen av föroreningar, uppkomsten av andra störningar samt bortskaffandet av avfall. Verksamhetsutövaren ska även lämna en beskrivning av de metoder som använts för att i förväg bedöma miljöeffekterna (bilaga IV). Det är därmed tydligt att det är verksamhetsutövaren som har ansvaret för att identifiera miljöeffekterna av den planerade verksamheten.

Länsstyrelsens uppfattning

Länsstyrelsen motsätter sig den föreslagna 6 kap. 32 § p 1. Länsstyrelsen anser att det fortsatt ska vara tydligt i lagstiftningen att det är verksamhetsutövarens ansvar att i samrådsunderlaget identifiera de miljöeffekter som den planerade verksamheten medför (8 § 6 punkt miljöbedömningsförfordningen (2017:966) och 6 kap. 35 § 4 punkt miljöbalken). Ett sådant krav tydliggör att kvaliteten på samrådsunderlaget behöver ha en viss nivå och att det förmodligen krävs specialkompetens för att ta fram både samrådsunderlaget och den kommande miljökonsekvensbeskrivningen. Ett samrådsunderlag av tillräcklig kvalitet är nödvändigt för ett meningsfullt och ändamålsenligt samrådsförfarande med alla inblandade parter. Länsstyrelsens meddelande med synpunkter till verksamhetsutövaren i samrådsskedet baseras på samrådsunderlaget,

² [Stöd vid ansökan om grus- och bergtäkter \(sgu.se\)](https://www.sgu.se)

³ [Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt](#)[Text av betydelse för EES \(naturvardsverket.se\)](#)
[Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU - av den 16 april 2014 - om ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt - \(naturvardsverket.se\)](#)

vilket innebär att samrådsunderlaget utgör grunden för kvaliteten på länsstyrelsens meddelande till verksamhetsutövaren. Kravet i den nu gällande 6 kap. 32 § miljöbalken, på att länsstyrelsen ska verka för att miljökonsekvensbeskrivningen får den omfattning och detaljeringsgrad som behövs, innebär bland annat att länsstyrelsen, utifrån verksamhetsutövarens uppgifter i samrådsunderlaget, meddelar verksamhetsutövaren om länsstyrelsen ser att den planerade verksamheten kan komma att få andra miljöeffekter än de som verksamhetsutövaren har identifierat samt skäl till det. Det görs lämpligen i det meddelande som utredningen föreslår ska bli obligatoriskt (6 kap. 32 § 3 st.). Länsstyrelsen i Hallands län har som rutin sedan flera år att skicka meddelanden till verksamhetsutövaren vid avgränsningssamråd. I meddelandet ger Länsstyrelsen bland annat sin syn på samrådsunderlaget, samrådskretsen samt vad Länsstyrelsen anser ska ingå i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen. Det är i linje med MKB-direktivet som anger att det ska säkerställas att den ansvariga myndigheten yttrar sig om de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar i samrådsunderlaget.

I utredningen, s. 336, anges att utfallet av de bedömningar som görs under samrådet behöver konkretiseras. ”På detta sätt tvingas länsstyrelsen och andra myndigheter ta ställning i frågor i ett tidigt skede i stället för att skjuta upp frågan till den kommande tillståndsprövningen”. Länsstyrelsen ställer sig frågande till resonemanget och uppfattar att inte heller den föreslagna bestämmelsens punkt 2 överensstämmer med formuleringen i MKB-direktivet (se stycket ovan). Syftet med avgränsningssamrådet är att diskutera omfattningen och avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen som verksamhetsutövaren ska ta fram, - inte ta ställning i sakfrågan vilket är det en aktör gör som redovisar sin uppfattning i fråga om de väsentliga miljöeffekterna. Först när en ansökan är kungjord är det dags att ta ställning till frågor som rör redovisade miljöeffekter, tillåtlighet och villkor.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Länsstyrelsen i stället ett inledande tillägg i utredningens föreslagna punkt 3 som bättre överensstämmer med formuleringen i MKB-direktivet, t.ex. ”Länsstyrelsen ska efter samråd med berörda statliga myndigheter yttra sig över uppgifterna i samrådsunderlaget samt /---/ Om berörda myndigheter har framfört uppgifter som inte är förenliga ska det framgå av yttrandet”.

Det är vidare inte rättssäkert, såsom förslaget är utformat, att Länsstyrelserna både ska identifiera de väsentliga miljöeffekterna (den föreslagna 32 § 2 st. 1 punkt) och redogöra för olika uppfattningar i

fråga om de väsentliga miljöeffekterna, - inklusive sin egen. Vad avser formuleringen ”hur de har hanterats” har Länsstyrelsen letat i utredningen men inte kunnat finna närmare beskrivning av vad som avses.

Länsstyrelsen delar dock utredningens uppfattning att det är av stort intresse för verksamhetsutövaren att redan i samrådsskedet få veta om det finns invändningar mot den planerade verksamheten. Det skulle kunna övervägas en bestämmelse med innebörden att Länsstyrelsen i bedömningen enligt den föreslagna bestämmelsen 32 § 3 punkt, ska redogöra för omständigheter som talar mot den planerade verksamheten om Länsstyrelsen eller annan statlig myndighet, utifrån samrådsunderlaget, ser att det finns något absolut hinder mot den.

Riksintressen (s. 272 ff)

Länsstyrelsen är positiv till att det utvecklas myndighetsgemensamma strategier och måldokument som hanterar målkonflikter och möjliggör en snabbare grön omställning. Länsstyrelsen vill dock understryka att dylika dokument måste vara konkreta och tydliga om de ska fungera som ett reellt stöd i avvägningar.

Länsstyrelsen konstaterar att det på kommunal nivå sker viss samordning i och med den kommunala översiktsplaneringen och länsstyrelsens granskning av översiktsplaner. Hur målkonflikter mellan olika riksintresseslag eller målkonflikter mellan riksintressen och andra allmänna intressen ska hanteras är dock inte klarlagt. Länsstyrelsen ser att det finns ett generellt behov av bättre vägledning till myndigheter och kommuner kring riksintressesystemet. Berörda centrala verk bör i ges i uppdrag att arbeta fram och ge sådan vägledning. Hur man ska bedöma om ett riksintresse tillgodoses eller inte är en kärnpunkt i sammanhanget. Synsättet för bedömningen bör så långt möjligt vara gemensamt för alla. Länsstyrelsen anser även att det vore lämpligt att förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden ses över för att tydliggöra processen med hanteringen av riksintressen.

6 kap. 32 a § miljöbalken (s. 39 och s.266)

Den föreslagna bestämmelsen tydliggör att Länsstyrelsen inom ramen för ett enskilt ärende kan begära stöd från nämnda centrala verk och miljö- och hälsoskyddsnämnderna (eller motsvarande), den ställer dock krav på väsentligt ökade resurser både för Länsstyrelserna, de centrala

verken och kommunerna. Som anges ovan bör det övervägas om även Jordbruksverket ska ingå i den kretsen.

6 kap. 47 § miljöbalken (s. 40)

Länsstyrelsen har ingen invändning gällande den föreslagna 6 kap. 47 § miljöbalken men i den nu gällande bestämmelsen ser Länsstyrelsen behov av ändring. Eftersom verksamheter eller åtgärder som kan antas påverka naturmiljön i ett område som har förtecknats enligt 7 kap. 27 § första stycket 1 eller 2 alltid omfattas av kravet på specifik miljöbedömning bör andra stycket i bestämmelsen utgå. Bestämmelse som rymmer samma syfte finns i 6 kap. 36 § miljöbalken.

9 kap. 6 a § miljöbalken (s. 40 och s. 188 ff)

Länsstyrelsen motsätter sig att de nuvarande uttrycken ”betydande olägenheter för människors hälsa eller miljö” respektive ”olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljö” ersätts med ”betydande miljöpåverkan” vad gäller styrningen av tillståndsplikten. Begreppet ”olägenheter för människors hälsa” är definierat i 9 kap. 3 § miljöbalken och är ett av de centrala begreppen i miljöbalken. Enligt bestämmelsen avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig⁴.

Begreppet ”betydande miljöpåverkan” är inte definierat i miljöbalken och återfinns endast i dess 6 kap. Begreppet ”betydande miljöpåverkan” avser en slutsats av en samlad bedömning av en verksamhet som enligt 10 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) ska beakta ett antal kriterier i 11-13 §§ samma förordning. Endast ett kriterium rör specifikt risk för människors hälsa men det saknar koppling till kriterierna ”som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt” och ”som inte är ringa eller helt tillfällig”. En ändrad bestämmelse enligt utredningens förslag riskerar att urholka kopplingen till människors hälsa i den bemärkelse som avsågs i regeringens proposition 1997/98:145 (s. 350 ff) och leda till ett sämre skydd för människors

⁴ En utveckling av definitionen som gällde för begreppet ”sanitär olägenhet” i 1 § i den numera upphävda hälsoskyddslagen (1982:1080). Med sanitär olägenhet avsågs en störning som kan vara skadlig för människors hälsa och som inte är ringa eller helt tillfällig.

hälsa. Länsstyrelsens slutsats är att olägenheter för människors hälsa och miljön fortsatt ska vara styrande för tillståndsplikten.

9 kap. 16 § miljöbalken (s. 177)

Länsstyrelsen anser att tillstånd till miljöfarliga verksamheter alltid bör tidsbegränsas.

Länsstyrelsen motsätter sig inte ett tydligt krav på en verksamhetsutövare som bedriver miljöfarlig verksamhet att se till att verksamheten regleras av moderna miljövillkor. Den föreslagna bestämmelsen har dock ett starkt samband med den föreslagna nya bestämmelsen 1 kap. 11 a § miljötillsynsförordningen i vilken ansvar läggs på tillsynsmyndigheten att bedöma behovet av omprövning (se nedan). Kravet på moderna villkor är inte tillräckligt eftersom det inte beaktar eventuella anmälda ändringar av verksamheten som har gjorts sedan tillstånd meddelades. Det är också otillräckligt eftersom kravet endast avser villkor eller bestämmelser till skydd för människors hälsa eller miljön. Det medför inte den genomgång som behövs vad gäller verksamhetens miljöeffekter mot bakgrund av teknikutveckling, förändringar i lagstiftningen, markanvändningsfrågor och klimatpåverkan som det är rimligt att redovisa i en miljökonsekvensbeskrivning.

Länsstyrelsen anser att grunden för att verksamheter bedrivs med stöd av moderna villkor ska vara tidsbegränsade tillstånd. Sedan en tid tillbaka har landets miljöprövningsdelegationer fört diskussioner kring ökad tillämpning av möjligheten att tidsbegränsa tillstånd, i enlighet med intentionerna i regeringens propositioner 1997/98:45 och 2004/05:129. I prop. 1997/98:45 uttalade regeringen följande.

”Den tekniska utvecklingen och ökade kunskaper leder till att samhällets miljökrav ändras och skärps. Därför kan det redan av det skälet starkt ifrågasättas om det är riktigt att alltid efter prövningen meddela eviga tillstånd utan tidsbegränsning och således endast ha den möjlighet till översyn av meddelade tillstånd och föreskrivna villkor som finns för närvarande.”

Enligt Länsstyrelsens bedömning är förutsättningarna idag minst lika aktuella som när miljöbalken infördes. Teknik- och kunskapsutvecklingen går snarare snabbare idag än för 20 år sedan. Därtill finns behov av att ompröva verksamhetens påverkan på klimatet och deras känslighet för klimatförändringar. Tillståndstiden kan vanligtvis vara upp mot 30 år, eftersom tidsbegränsningen kompletteras av möjligheten till omprövning enligt 24 kap. 5 § MB. Efter en så lång verksamhetstid som

30 år är det fullt rimligt att kräva en ny, fullständig prövningsprocess med samråd, framtagande av en ny miljökonsekvensbeskrivning m.m. En ny tillståndsprövning inkluderar de eventuella ändringar som har gjorts sedan tillstånd meddelades. Osäkerheten kring klimatets utveckling efter 2050 är väldigt stor. Därmed är det också svårt att bedöma vilka klimatanpassningsåtgärder som kommer krävas på längre sikt.

De argument som har framförts mot en tidsbegränsade tillstånd framstår som svaga. Argumenten kan sammanfattas och kommenteras enligt följande.

- En omställning till tidsbegränsade tillstånd (även för befintliga verksamheter) skulle behöva ske inom en relativt kort period för att inte snedvrیدا konkurrensen och då kräva stora resurser för samtliga aktörer. Det skulle även behövas en bestämmelse om att äldre tillstånd upphör att gälla när ett nytt tidsbegränsat tillstånd vunnit laga kraft, annars finns det en risk att det nya tidsbegränsade tillståndet inte tas i anspråk.
Kommentar: Det torde räcka med en bestämmelse som säger att ett tillstånd gäller i t.ex. 30 år från det att det meddelades, om prövningsmyndigheten inte beslutat en annan tidsfrist (det kan i några fall finnas skäl för både kortare och längre tid).
- Ett införande av tidsbegränsning som huvudregel skulle behöva innefatta en möjlighet till undantag om det föreligger särskilda skäl. Här nämner utredningen samhällsviktig verksamhet som under överskådlig tid inte bedöms minska i behov, t.ex. avloppsreningsverk eller vattentäkt för dricksvattenförsörjning.
Kommentar: Det är ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt (och för Sveriges uppfyllande av förpliktelser enligt EU-rätten) lika viktigt att tillstånd till samhällsviktiga verksamheter tidsbegränsas. Tillståndstiden kan vid behov dock vara längre för dessa. Det kan tilläggas att t.ex. vindkraftsparker är samhällsviktiga på grund av deras energiproduktion, men deras tillstånd tidsbegränsas enligt fast praxis till 30-35 år.
- När en verksamhetsutövare med ett tidsbegränsat tillstånd får ett nytt tillstånd med strängare villkor kan denne avstå från att ta det nya tillståndet i anspråk. I praktiken innebär det att verksamheten inte uppdateras. Vid omprövning blir de nya villkoren gällande när de vinner laga kraft.
Kommentar: Som angetts ovan behövs en bestämmelse som

säger att ett tillstånd gäller i t.ex. 30 år från det att det meddelades, om prövningsmyndigheten inte beslutat en annan tidsfrist. Då måste också verksamhetsutövaren ta det nya tillståndet i anspråk om verksamheten ska fortsätta att bedrivas.

- Om tillstånd tidsbegränsas kan verksamhetsutövaren inte vara säker på att få ett nytt tillstånd.

Kommentar: Om en verksamhet har funnits på en plats i 30 år eller längre tid så ska det väldigt mycket till för att ett nytt tillstånd inte ska meddelas och om så inte sker, så torde det verkligen föreligga goda skäl för ett avslagsbeslut. Den påtalade risken framstår inte som större än risken för att en verksamhetsutövare får sitt tillstånd återkallat enligt 24 kap. 3 § punkterna 3, 4 eller 7 miljöbalken.

- Det finns en risk för att verksamhetsutövaren inte hinner få ett nytt tillstånd innan det befintliga löper ut om tillståndsprövningen drar ut på tiden.

Kommentar: En lagregel som generellt begränsar tillståndstiden för befintliga och nya tillstånd, kan kompletteras med en övergångsbestämmelse om att tillståndstiden dock inte löper ut förrän tidigast 10 år efter det att lagregeln i fråga börjar gälla. På så sätt finns det gott om tid för verksamhetsutövarna att söka nya tillstånd. Enligt rättspraxis finns det också en möjlighet för verksamhetsutövaren att, när en ny tillståndsansökan lämnats in, få ett kort tidsbegränsat tillstånd för befintlig verksamhet (verksamhet på precis samma premisser som tidigare), för att inte riskera att stå utan tillstånd om prövningen av den nya ansökan drar ut på tiden. Denna möjlighet har framför allt utnyttjats för tåktverksamheter. Dessutom föreslår ju utredningen nu en särskild bestämmelse om giltighetsförlängning i högst tre år (24 kap. 13 a § i författningsförslaget). Argumentet att verksamhetsutövaren riskerar att stå utan tillstånd på grund av prövningen av den nya ansökan faller därmed.

Tillstånd upplevs i flera fall ofta som otidsenliga och gamla redan efter 20-25 år med tanke på teknikutveckling och förändringar i lagstiftningen. En nackdel med icke-tidsbegränsade tillstånd är också att det i dagsläget är svårt att bedöma huruvida en lokalisering är lämplig på längre sikt. Exempelvis är osäkerheten kring klimatets utveckling efter 2050 väldigt stor. Därmed är det också svårt att bedöma vilka klimatanpassningsåtgärder som kommer krävas på längre sikt.

Länsstyrelsen anser, som utgångspunkt, att ny tillståndsprövning bör ske med ett intervall om normalt 30 år. Om regeringen avser att gå vidare med förslaget om omprövning av villkor anser Länsstyrelsen därmed att åldern på tillståndets villkor eller bestämmelser till skydd för människors hälsa eller miljön bör begränsas till högst 30 år. Det överensstämmer med den tidsgräns som branschorganisationer ("minst 30 år", - "minst 25-30 år" för bergtäkt) ser som rimlig även för investeringstunga industrier (s. 181 respektive s. 253).

Sammanfattningsvis förordar Länsstyrelsen tidsbegränsade tillstånd framför det föreslagna systemet om moderna miljövillkor.

Tillstånd enligt miljöskyddslagen bör ersättas med miljöbalkstillstånd (s 191) Gällande frågan om miljöfarliga verksamhet som bedrivs med stöd av tillstånd enligt miljöskyddslagen har Länsstyrelsen i Hallands län följande synpunkter.

- Utredningen har övervägt ett krav på att verksamheter med tillstånd enligt miljöskyddslagen successivt ska söka tillstånd enligt miljöbalken, så att de förstnämnda tillstånden fasas ut. Utredningen har dock funnit att ett system med omprövning för moderna miljövillkor blir mindre betungande för verksamhetsutövarna jämfört med en ny tillståndsprocess. De nya, moderna miljövillkoren gäller också direkt. Vid nya tillstånd kan verksamhetsutövaren avstå från att ta det nya tillståndet i anspråk.
- Enligt Länsstyrelsens mening är det beklagligt att det, 23 år efter miljöbalkens ikraftträdande, alltjämt finns 865 tillståndspliktiga verksamheter som bedrivs med stöd av tillstånd enligt miljöskyddslagen varav det äldsta är från 1971. Det visar att nuvarande system för omprövning inte har fungerat. Ambitionen bör vara att göra en ny, fullständig prövning av dessa verksamheter enligt miljöbalken och detta kan inte anses oskäligt för verksamhetsutövarna. Utredningen belyser själv de centrala skillnaderna mellan prövningar enligt miljöskyddslagen respektive miljöbalken (s. 225 ff) och sammanfattningen visar tydligt att det inte är tillräckligt med en omprövning av miljöskyddslagstillstånd för moderna miljövillkor. Det bör också tilläggas att en omprövning för moderna miljövillkor i sig skulle bli omfattande, eftersom det handlar om en verksamhet som inte prövats på väldigt länge och där förutsättningarna i många fall förändrats betydligt. Utredningen framhåller att en sådan omprövning inte kräver samråd och miljökonsekvensbeskrivning,

men i praktiken kommer prövningsmyndigheten ändå att behöva ett motsvarande underlag. Prövningen blir med andra ord lika omfattande som vid en ny tillståndsprövning enligt miljöbalken. Det innebär att arbetsbördan inte minskar för vare sig verksamhetsutövaren eller prövningsmyndigheten.

I linje med det ovan sagda om generell tidsbegränsning av tillstånd, bör även tillstånd enligt miljöskyddslagen upphöra att gälla vid en tidpunkt som anges i lag. Förslagsvis kan miljöskyddslagstillstånd upphöra att gälla 30 år efter det att de meddelades, dock tidigast 10 år efter det att lagregeln om tidsbegränsning börjar gälla.

16 kap miljöbalken

Länsstyrelsen vill i sammanhanget framföra synpunkten att en sammanhållen prövning av vissa ärendetyper så som för havsbaserad vindkraft inom samma område är önskvärd. Ärenden där prövning görs hos flera myndigheter är för närvarande onödigt tidskrävande både för prövningsmyndigheterna, för myndigheter med partsroll och för remissinstanserna.

16 kap. 2 a § miljöbalken

Ändringstillstånd (s. 111 ff.)

Utredningen föreslår att ändringstillstånd ska vara huvudregel vid ändringar av miljöfarlig verksamhet. Prövningsmyndigheten ska följaktligen inte längre ska bedöma lämpligheten av att pröva ändringen som ett ändringstillstånd, vilket utredningen anser är komplext och tidsödande.

Länsstyrelsen anser att ändringstillstånd inte ska vara huvudregel och avstyrker förslaget av följande skäl:

Länsstyrelsen anser att bedömningen av om ändringsprövning kan ske är mindre komplex än utredningen tycks uppfatta den. Med ändringsprövningar som huvudregel blir det i stället mer arbete för prövningsmyndigheterna, eftersom de regelmässigt måste bedöma prövningsramen (vilka anläggningsdelar, processer och villkor som berörs) och vilket underlag som krävs för den begränsade ändringsprövningen. Dessa frågor kommer sammantaget också att leda till mer omfattande diskussioner med verksamhetsutövarna än frågan i enstaka ärenden om en ändring av verksamheten kan prövas genom en ändringsprövning eller ej. Länsstyrelsen menar att det hade varit bättre att i lagtexten (16

kap. 2 a § MB) försöka förtydliga när en ändringsprövning inte kan ske, utifrån den rättspraxis som har utvecklats i frågan.

Om ändringstillstånd blir huvudregel, medför det också en olycklig återgång till tidigare system med påbyggnadstillstånd, vilket gjorde regleringen av miljöfarlig verksamhet svåröverskådlig för såväl tillsyns- och prövningsmyndigheter som sakägare.

Under alla omständigheter bör ändringstillstånd inte komma i fråga om ändringen av verksamheten innebär att ett nytt geografiskt område tas i anspråk, t.ex. när en täktverksamhet utökar sitt verksamhets- och brytningsområde.

22 kap. miljöbalken

Generellt om prövningen vid Mark- och miljödomstolen vore det en fördel om domstolarna tillämpar mer likartad prövningsmetodik som Miljöprövningsdelegationerna. Länsstyrelsen erfar att förfarandet vid domstolarna sker som om det vore tvistemål när Länsstyrelsen upprepade gånger under prövningen föreläggs att yttra sig över uppgifter från sökanden. Med respekt för att prövningar vid domstolarna är komplexa ter det sig, framför allt när huvudförhandling hålls, onödigt med upprepade förelägganden om yttrande. Vid Miljöprövningsdelegationens prövning hörs remissinstanser endast två gånger: Första gången för att höra om remissinstanser anser att ansökan behöver kompletteras, andra gången för att höra remissinstansens inställning i sakfrågan; om den tillstyrker eller avstyrker ansökan och instansens synpunkter på yrkade villkor och eventuellt behov av ytterligare villkor.

22 kap. 2 § miljöbalken (s. 44-45, s. 346)

Vad gäller utredningens ambition att göra det lättare än idag att avvisa en ansökan kan Länsstyrelsen inte se att den föreslagna ändringen av 22 kap. 2 § blir avgörande för att effektivisera vare sig myndigheters eller sökandens arbete med tillståndsprövningen. Länsstyrelsen anser att kravet på att prövningsmyndigheten ska förelägga sökanden att komplettera ansökan ska utgå, så att en ansökan med grava brister kan avvisas utan krav på föregående komplettering. Det bör i stället föreskrivas att prövningsmyndigheten ska överväga att förelägga sökanden att komplettera ansökan. Länsstyrelsen erfar att en ansökan med stora brister inte kommer att kunna anses vara komplett efter endast en komplettering. Det kommer att behövas ett flertal kompletteringar, vilket förskjuter ansvaret till ansökans innehåll till handläggaren hos prövningsmyndigheten, vilket inte är rättssäkert eller konkurrensneutralt.

Att ge prövningsmyndigheten möjlighet att avvisa en ansökan utan krav på föregående komplettering innebär ett bättre utnyttjande av både prövningsmyndighetens och sökandens resurser. Länsstyrelsen poängterar att det vid den absoluta merparten ärenden fortsatt kommer att vara aktuellt att förelägga om komplettering. Emellanåt ser Länsstyrelsen att det dock finns behov av att kunna avvisa en ansökan utan att den har kompletterats. En ansökan som från början har flera grava brister har dåliga förutsättningar att bli bra även efter flera kompletteringar.

Länsstyrelsen välkomnar förslaget om komplettering i form av konsoliderad ansökan. Det är mycket bra att ansökan kompletteras i en konsoliderad ansökan. Det underlättar remissinstansers arbete samt för var och en allmänhet som läser den kompletta ansökan.

22 kap. 2 a § miljöbalken (s. 45)

Det förefaller saknas hänvisning till 24 kap. 10 § miljöbalken. För miljöprövningsdelegationerna finns det, beträffande 22 kap. 2 a § miljöbalken, en hänvisning till 24 kap. 10 § miljöbalken (19 kap. 5 § p 3 författningsförslaget), men det förefaller att finnas en lucka i förslaget vad gäller mark- och miljödomstolarna.

22 kap. 2 b-c §§ miljöbalken (s. 46 och s. 586-588)

Även miljöprövningsdelegationerna bör ges möjlighet att hålla muntliga förberedelser

En möjlighet för miljöprövningsdelegationerna att vid behov hålla muntliga förberedelser med sökanden skulle vara välkommen och kunna snabba på en del prövningsprocesser i komplicerade ärenden eller i ärenden där en dialog lättare kan ge fullständiga svar än kompletteringsförelägganden. En muntlig förberedelse kan i vissa fall också öka sökandens förståelse för vilka faktorer som är av särskild betydelse vid delegationernas prövning.

Dagens förfarande med sammanträde och besiktning vid miljöprövningsdelegationernas prövning (19 kap. 4 § 3. MB), vilket innebär att alla sakägare måste kallas, är för tungrott för att kunna användas som en förberedelse och får också karaktären av en förhandling även om endast besiktning hålls. Genom en muntlig förberedelse med sökanden kan delegationen få svar på sina frågor och minska behovet av frågor i kompletteringsförelägganden. Om möjligt kan förberedelsen också hållas på platsen för den planerade

verksamheten, vilket snabbare och enklare ger miljöprövningsdelegationen en förståelse för topografin, närhet till bostäder och andra omgivningsförhållanden.

Länsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning att muntliga förberedelser kan minska antalet kompletteringsförelägganden (kompletteringspunkter) och effektivisera processen (s. 587). Det samma bör därför gälla för miljöprövningsdelegationerna.

22 kap. 2 d § miljöbalken (s. 47 och s. 365)

Handläggningen av prövningsärenden omgärdas av mycket formalia. Det är möjligt att framtagande av tidsplan för Mark- och miljödomstolarnas prövning kan bidra till effektivare prövningsprocess men Länsstyrelsen ser att tidsplaner för miljöprövningsdelegationens prövning och framför allt den efterföljande dialogen med parter och remissinstanser riskerar att ta extra tid i anspråk utan att medföra motsvarande nytta. Prövningsärenden hos miljöprövningsdelegationen är redan prioriterade ärenden. Länsstyrelsen ser att tidplaner för Miljöprövningsdelegationens prövning inte gör handläggningen effektivare, snarare tvärtom. Idag hör sökanden av sig om denne undrar över när beslut i ärendet kommer att meddelas och länsstyrelsen lämnar då en uppskattning

22 kap. 3 § p 4 och 5 miljöbalken (s. 47 och s. 351)

Miljöprövningsdelegationen i Hallands län tillämpar inte förordnande till en särskild person som aktförvarare, utan till en specifik plats där handlingarna finns tillgängliga (förutom på länsstyrelsen). Föreslagen ändring framstår som ett led i att öka transparensen och tillgängligheten i prövningsärenden och är välkommen. Tillhandahållandet av handlingar på en webbplats torde dock kräva vissa insatser vad gäller teknik och GDPR⁵-frågor.

22 kap. 3 och 16 §§ miljöbalken (s. 47, s. 349 ff.)

Länsstyrelsen i Hallands län anser att förslagen, som medför större utrymme för bedömning om huvudförhandling krävs för avgörande av

⁵ General Data Protection Regulation, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). [Dataskyddsförordningen i fulltext | IMY](#)

ansökningsmål, är bra, så även förslaget om anpassningar till digital teknik.

22 kap. 6 § miljöbalken (s. 49)

I bestämmelsen saknas Jordbruksverket som myndighet med partsroll. Eftersom Jordbruksverket har ett samlat ansvar för att följa och bidra till Sveriges utveckling inom jordbruk, djurhållning, fiske, rennäring, trädgård och landsbygd anser Länsstyrelsen att Jordbruksverket bör läggas till på listan över myndigheter med partsroll så att resurser kan avsättas på myndigheten för yttranden.

22 kap. 29 a § miljöbalken (s. 51)

Som framgår ovan förordar Länsstyrelsen en generell tidsbegränsning av tillstånd i stället för det av utredningen föreslagna omprövningsförfarandet.

24 kap. 12 § miljöbalken (s. 55)

Länsstyrelsen noterar att den föreslagna 24 kap. 12 § p 3 hänvisar till ansökan om prövning enligt 9 kap. 16 § miljöbalken. Den föreslagna 9 kap. 16 § miljöbalken reglerar dock inte explicit ansökan om prövning, utan ställer krav på att en verksamhetsutövare ska se till att verksamheten har moderna miljövillkor. Det skulle kunna övervägas att förtydliga kopplingen genom att avsluta bestämmelsen med t.ex. ”.....och inte följt ett föreläggande att ansöka om en *prövning om moderna miljövillkor*”.

24 kap. 13 § miljöbalken (s. 55 och s. 162 ff)

Om anmälningsplikt

Om en verksamhetsutövare ansöker om helt eller delvis upphävande av ett tillstånd och det fortfarande kommer att bedrivas verksamhet, men anmälningspliktig enligt 9 kap. miljöbalken, anser Länsstyrelsen att förutsättningen för att tillståndet ska kunna upphävas; att verksamheten ska vara anmäld till tillsynsmyndigheten, ska kvarstå. Det uppmärksammar verksamhetsutövaren på skyldigheten att anmäla anmälningspliktig verksamhet. Tillsynsmyndighetens beslut om skyddsåtgärder behöver samordnas med prövningsmyndighetens beslut om upphävande av tillståndet. Om ingen anmälningspliktig verksamhet fortsatt kommer att bedrivas ska ingen anmälan göras.

Länsstyrelsen har noterat att nu gällande 24 kap. 13 § innehåller en oavsiktlig felskrivning ”a)” hamnat på fel ställe. Avsikten måste ha varit att det skulle stå

”...om a) verksamheten har anmälts till tillsynsmyndigheten och tillståndsplikten för verksamheten har upphört, eller b) verksamheten slutligen har upphört (...).”

Skälet är att det inte finns anledning att göra någon anmälan till tillsynsmyndigheten när verksamheten har upphört.

Upphävande av tillstånd, ändrande eller upphävande av andra bestämmelser
Den föreslagna punkten 1: Delvisa upphävanden av tillstånd har godtagits i praxis, men förslaget tydliggör möjligheten att även delvis upphäva ett tillstånd.

Den föreslagna punkten 2: Länsstyrelsen bedömer att ändringen har en begränsad betydelse i praktiken. Miljöprövningsdelegationen fokuserar i prövningen snarare på frågan om behovet av villkoret kvarstår och om villkoret är strängare än nödvändigt, än själva uppenbarhetsrekvisitet. De kraven framstår som tillräckliga. Vad gäller möjligheten att ändra ett villkor om ändringen är påkallad av ändrade omständigheter, oavsett om dessa förutsågs när tillståndet gavs eller inte ser Länsstyrelsen en risk att ”ändrade omständigheter” kommer att åberopas i för stor utsträckning. För verksamheter som vill göra en grön omställning är det sällan så att den miljöförbättrande åtgärden har varit med i den ursprungliga tillståndsansökan. Länsstyrelsen har därför svårt att se att ”oförutsedd-hetskravet” motverkar en grön omställning. Det handlar mer om att den gröna omställningen medför sådana förändringar av tillverkningsprocesser eller liknande, vilka utlöser krav på ett nytt tillstånd eller ändringstillstånd.

24 kap. 13 a § miljöbalken (s. 56 och s. 212 ff)

Länsstyrelsen anser att utgångspunkten bör vara att beslutad tillståndstid gäller. För att det inte ska bli fråga om rutinmässigt utnyttjande av bestämmelsen anser Länsstyrelsen att det ska ställas krav på att särskilda skäl ska föreligga för att giltighetsförlängning ska få meddelas. Det bör därvid röra sig om omständigheter som verksamhetsutövaren inte råder över. Det kan röra sig om en tillståndsprövning som har dragit ut på tiden på grund av stor belastning på prövningsmyndigheten eller andra omständigheter som verksamhetsutövaren inte råder över som medför att avslutning av en verksamhet inte kan ske inom utsatt tid. Enbart att samråd har inletts sent eller att ansökan har lämnats in sent i förhållande till giltighetstiden för befintligt tillstånd ska inte utgöra särskilt skäl.

Kostnad för kungörelse

Länsstyrelsen erinrar om att det i den nuvarande utformningen av förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn (FAPT) inte framgår tydligt att kostnader för kungörelser som gäller ansökan och beslut om villkorsändringar och förlängd igångsättningstid ska betalas av sökanden. Även utredningens förslag om giltighetsförlängning medför behov att ändra lagstiftningen så att det tydligt framgår att kungörelser som gäller ansökan eller beslut ska betalas av sökanden. Om ingen ändring görs kan det bli så stora utgifter för länsstyrelserna att det blir en budgetfråga.

Antingen bör det ändras i 19 kap. miljöbalken så att länsstyrelserna får ta ut avgift för kungörelser på samma sätt som mark- och miljödomstolarna (25 kap. MB), eller så bör 8 kap. 1 § FAPT ändras så att det framgår att det gäller alla ärenden som prövas enligt 9 kap. miljöbalken.

26 § lagen om införande av miljöbalken (s. 59)

Förslaget om att ta bort bestämmelsen är bra. Det ger möjlighet att tidsbegränsa även äldre tillstånd vid en omprövning om det finns skäl till det.

Förordning om ändring i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 22 § (s. 62)

Det är bra att andra stycket upphävs, tillämpningen har varit oklar.

1 kap. 11 a Miljötillsynsförordningen (2011:13) (s. 68)

Som framgår ovan förordar Länsstyrelsen och MPD en generell tidsbegränsning av tillstånd i stället för det av utredningen föreslagna omprövningsförfarandet.

Om regeringen går vidare med den föreslagna 1 kap. 11 a § miljötillsynsförordningen har Länsstyrelsen följande synpunkter.

Översynen bör, liksom ansökan om omprövning, initieras av verksamhetsutövaren. Verksamhetsutövaren bör åläggas att vart tionde år redovisa sin bedömning och underlag för bedömningen avseende behov av omprövning av tillståndet till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndighetens roll i sammanhanget bör vara att ta ställning till verksamhetsutövarens bedömning och meddela verksamhetsutövaren sitt ställningstagande. Om verksamhetsutövaren underlåter att redovisa sin bedömning eller underlåter att följa ett föreläggande från tillsynsmyndigheten att efterleva 9 kap. 16 § miljöbalken finns i 26 kap. 14§

miljöbalken verktyget att förena ett föreläggande med vite. Länsstyrelsen anser att sådant förfarande är i överensstämmelse med både 2 kap. 1 § och 26 kap. 2 § miljöbalken. Verksamhetsutövaren är den som känner sin verksamhet bäst och bör vara den som gör den initiala bedömningen. Ett sådant förfarande bedömer Länsstyrelsen vara det totalt sett mest resurseffektiva. Länsstyrelsen ser att utredningens förslag om återkommande översyner av tillstånd tar ytterligare resurser anspråk hos tillsynsmyndigheterna.

I utredningen (s. 205) sägs att det underlag som tillsynsmyndigheten tar fram vid sin översyn kan användas vid omprövningen. Det är enligt Länsstyrelsens uppfattning verksamhetsutövare som ska ansvara för och tillhandahålla underlag vid omprövningen, inte tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen ser därtill risk att underlaget från tillsynsmyndigheten kan komma att bli inaktuellt om omprövningen drar ut på tiden och det ska användas många år senare.

Förordningen om miljöprövningsdelegationer (2011:1237) (s. 73)

Den föreslagna ändringen av 3 § p 7 om att miljöprövningsdelegationerna prövar även anmälningspliktig verksamhet enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken om ärendet har samband med ett ärende om tillstånd som miljöprövningsdelegationen prövar är ändamålsenlig. Kompetensen finns hos Länsstyrelserna. Den föreslagna 20 a § om att ordföranden och sakkunnig i miljöprövningsdelegationerna ska vara behöriga att tjänstgöra i hela landet är bra, det tillför en flexibilitet både gällande kompetens och ärendebelastning. (Ordet ”miljöbalken” bör läggas till efter ”11 kap. 9 a §”.)

Gällande den föreslagna 3 § p 9 erfar Länsstyrelsen att den strider mot 23 § förordningen om miljöprövningsdelegationer som anger att en ordförande inte får besluta eller delta i handläggningen av ärenden som avser tillsyn över miljöfarliga verksamheter som är tillståndspliktiga enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Förutom det ser Länsstyrelsen att sådana anmälningar inte kan prövas av miljöprövningsdelegationen om anmälan rör en fråga som inte har omfattas av samrådet.

1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251) (s. 76-77)

Länsstyrelsen anser att ändringen av 1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251) är bra och tydliggör kopplingen till det gällande tillståndet och att en verksamhet får ändras efter anmälan enligt

9 kap. miljöbalken endast om ändringen inte påverkar tillståndets omfattning eller de särskilda villkor som har meddelats för verksamheten (s. 76, 109-175).

Vad gäller den föreslagna punkten 3, har Länsstyrelsens invändningar mot att begreppet olägenhet av betydelse för människors hälsa tas bort och ersätts av ”betydande miljöpåverkan”, se s. 7 ovan under rubriken ”9 kap. 6 a § miljöbalken”.

Särskilt stöd till klimatprojekt (s. 397 ff)

8.1. Förslaget om klimatstyrka och kunskapscentrum

På ett övergripande och principiellt plan instämmer Länsstyrelsen i utredningens centrala bedömningar och de förslag som ges.

Länsstyrelsen välkomnar förslagen att inrätta dels en klimatstyrka vid någon eller några länsstyrelser, dels ett kunskapscentrum för industrins klimatomställning. Länsstyrelsen vill påtala betydelsen av att kompetensen från dessa utnyttjas i ett så tidigt skede som möjligt under samrådsfasen, för att därmed stötta både sökande och prövningsmyndigheten. Härigenom ökar möjligheterna att påverka strategiska teknikval, energilösningar och andra frågor som har stor betydelse för verksamhetens totala klimatavtryck.

En enskild länsstyrelse kan ha behov av stöd i energi- och klimatrelaterade frågor även vid prövning av mindre och medelstora industrialanläggningar. Ett nationellt kunskapscenter skulle därför kunna fungera som en viktig resurs, också med ett lite bredare uppdrag.

8.1.3 och 8.3 om förtursförfarande

Länsstyrelsen delar bedömningen att ett förturssystem inte bör införas. Detta bland annat för att det är problematiskt att göra ändamålsenliga avgränsningar och att förförandet skulle bli onödigt komplext.

Länsstyrelsen menar därför att det hellre bör tillföras ökade resurser för att påskynda handläggningsprocessen generellt än att förtursförfarande införs.

Ytterligare överväganden

Länsstyrelsen erfar att kvaliteten på samrådsunderlag, sedan införandet av det nya 6 kap. i miljöbalken och på senare tid, generellt kan sägas ha ökat och blivit jämnare. Bestämmelserna i 8-13 §§ miljöbedömnings-

förordningen (2017:966) kan antas ha bidragit till det som genom sin utformning. Länsstyrelsen erfar vidare att tillståndsansökningar med en medverkade jurist som har specialkompetens inom miljö rätt generellt håller en högre kvalitet än där sådan kompetens saknas. Det bör övervägas att formulera om 15 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) så att kravet på sakkunskap blir tydligare, både vad gäller teknisk, naturvetenskaplig och juridisk kompetens.

Medverkande i ärendet

I detta ärende har förutom beslutande landshövding Brittis Benzler och föredragande miljöhandläggare Lotta Schurmann, även miljövårdsdirektör Per Leander, miljöhandläggarna Anna-Karin Tysklind och Annakarin Sandholm, krisberedskapshandläggare Olivia Johnson, beredskapshandläggare Erik Joelsson, naturvårdshandläggare Malin Johansson, landsbygdsdirektör Kristin Ovik, energi- och klimatsamordnare Patrik Ekheimer samt chefsjurist Peter Jupén (ordförande i Hallands miljöprovsningsdelegation) medverkat.

Kopia

m.miljoprovningsenheten@regeringskansliet.se